

SAMMENFATNING

NATIONENS TILSTAND

De ni sektorer er vurderet på en skala fra 1 til 5. Siden 2008 er den overordnede tilstand gradvist forbedret og ligger således i dag på 3,8 – sammenlignet med den overordnede tilstand på 3,6 i 2012, og 3,4 i 2008.

Siden 2012 er der sket en positiv forbedring af danske havne, jernbaner og de statslige og private veje, således at de nu sammen med lufthavne og affaldssektoren vurderes til at have en god tilstand, svarende til karakteren 4. Kun energisektoren er i 2016 vurderet til karakteren 4,5 efter yderligere diversificering af energikilderne siden 2012.

Inden for kloak- og spildevandssektoren, er der foretaget en centralisering af renseanlægsstrukturen og cirka 25 % højere investeringer i kloaksystemet siden 2012, hvilket udmønter sig i en højere tilstandsvurdering (3,5) af sektoren sammenlignet med 2012 (3). Vandforsyningen og offentlige bygninger er også vurderet til tilstandskarakter 3,5 i tråd med analysen i 2008 og 2012. Der er inden

for disse sektorer behov for betydelige investeringer, hvis tilstanden skal opretholdes i fremtiden.

I tråd med forventningen fra 2012, konstaterer analysen en stigning på 30-40 % i energi- og vedligeholdelseefterslæb af offentlige bygninger. Alle offentlige bygninger er dog fortsat vurderet til tilstandskarakter 3,5, således at der fortsat bør være stort fokus på at gennemføre renovering – herunder energirenovering og indeklimaforbedring af den offentlige bygningsmasse.

Helt i bund vurderes det kommunale vejnet, hvor tilstandskarakteren 2,5 afspejler et akut behov for indsats, for ikke at true vejnettets funktionalitet.

Det skønnes, at der på tværs af de ni sektorer vil være behov for investeringer i størrelsesordenen 125-195 mia. kr., hvis alle sektorer skal bringes op til en tilfredsstillende standard svarende til karakteren 4. Det skal understreges, at der her er tale om et estimat forbundet med store usikkerheder.

TILSTANDS-
KARAKTER

3,8

TILSTANDS-
TENDENS

TREND
2012-2016

FREM-TIDS-
SIKRING

FORVENTNINGER TIL FREMTIDIG UDVIKLING

Tilstandskaraktererne skal ses i samspil med de vurderinger, der er foretaget af sektorernes tilstandstendens givet den planlagte indsats, og sektorernes fremtidssikring i lyset af fremtidige udviklinger.

Helt i top vurderes energi, havne, lufthavne og statens veje og broer, der i tillæg til den høje tilstandskarakter forventes at have en fremtidssikret grundstruktur samt forbedringstrend, taget planlagte investeringer i betragtning.

Kloak- og spildevandsanlægs tilstand vurderes ligeledes at forbedres frem mod næste tilstandsanalyse. Det er dog stadig nødvendigt at øge investeringsmassen over de kommende år for at imødekomme klimaændringerne. Vandforsyningen vil have en stabil tendens, men vurderes fremtidssikret.

Jernbaner samt affaldssektoren er også vurderet til at have en bedre tendens, hvis de omfattende planlagte investeringer udrulles. Især på baneområdet er der dog usikkerhed om, hvorvidt projekterne i Togfonden omfangs- og tidsmæssigt vil realiseres, givet den nye regerings annoncerede serviceeftersyn. Affaldssektorens fremtidssikring er også vurderet neutral. Det er endnu ikke lykkedes at opfylde ambitionen om at dekolle den økonomiske vækst og affaldsproduktion, og fortsat stigning i affaldsdannelsen understreger behovet for udbygning af den eksisterende infrastruktur.

Øget genindvinding af råstoffer, øget affaldstransport, lokalt og globalt, samt udnyttelse af den fossile del af det,

der i dag brændes, og en væsentlig forøgelse af udsortering af genanvendelige materialer, vil være centrale elementer i en fremtidig infrastruktur.

På trods af den højeste relative tilstandskarakter er energisektorens formodede evne til at tilpasse sig fremtidige udviklinger vurderet neutral. Siden 2013 har fald i olie- og gasproduktionen betydet, at Danmark er blevet nettoimportør af energi. Det stiller krav til en bedre integration af energinettene (smart grids) for el, fjernvarme, fjernkøling og naturgas i samspil med forbrugere, der i højere grad skal kunne tilpasse energiforbruget til mulighederne i nettene. Samtidig understreger analysen politiske mål og regulering som afgørende for sektorens udvikling.

De kommunale veje og broer adskiller sig fra de statslige ved, at de foruden deres ringere tilstand, også forventes at forværres i de kommende år. Fremtidssikringen afhænger af politisk vilje til at prioritere det massive efterslæb.

Det samme kritiske billede tegner sig af de offentlige bygninger. Statens bygninger vurderes at udvikle sig neutralt, men for de regionale og kommunale bygninger, hvor der ikke er udsigt til håndtering af det markante investeringsefterslæb, er tendens og fremtidssikringen vurderet negativ.

INFRASTRUKTURENS BETYDNING FOR SAMFUNDET

I stigende grad stiller samfundet krav til en fleksibel og sammenhængende infrastruktur. Det er derfor ikke alene nødvendigt, at sektorerne enkeltvis er opdaterede.

SAMMENFATNING AF ANALYSENS RESULTATER

SEKTOR-OMRÅDE	SEKTOR	DEFINITION	VÆRDI *) (MIA. KR.)	GENNEM-SNITLIG LEVETID	TILSTAND KARAKTER 2008	TILSTAND KARAKTER 2012	TILSTAND KARAKTER 2016	TREND 2012-2016	OMKOSTNING TIL NIVEAU 4** (MIA. KR.)	TILSTAND TENDENS 2012	TILSTAND TENDENS 2016	FREM-TIDS- SIKRING
Transport	Jernbaner	Skinner, spor og signalanlæg, men ikke tog og bygninger	100-200	40-70 år	2,5	3,5	4,0	↑	0	↑	↑	→
	Havne	Kajanlæg, kajgader, kraner mv.	60-110	30-50 år	3,5	3,5	4,0	↑	0	↑	↑	↑
	Lufthavne	Airside, men ikke fly og terminalbygninger	10-15	30-40 år	4,0	4,0	4,0	↑	0	↑	↑	↑
Veje og broer	Statslige Kommunale	500-600	25-40 år	3,0	3,0	4,0	↑	50-75	↑	↑	↑	
						2,5			↓	↓	↓	
Miljø	Kloak og spildevand	Kloakker og rensningsanlæg	400-500	60-80 år	2,5	3,0	3,5	↑	20-50	→	↑	↑
	Vand-forsyning	Ledninger, boringer og vandværker	100-200	80-100 år	3,5	3,5	3,5	↑	5-20	→	→	↑
	Affald	Genanvendelse, forbrænding, deponering og transport-systemer	50-100	5-100 år	4,0	4,0	4,0	↑	0	↑	↑	→
Energi	Energi	Fjernvarme, el, gas og olie	300-600	30-50 år	4,0	4,0	4,5	→	0	→	→	→
Bygninger	Offentlige bygninger	600 (min.)	50-100 år	N/A	3,5	3,5	→	50 (min.)	↓	→	→	
					N/A	3,5			3,5	↓	↓	↓
					N/A	3,5			3,0	↓	↓	↓
	Offentlige bygninger (ikke almene sektorer samt slotte og kulturbygninger)	N/A	3,5	3,5	→	↓	↓	↓				
Samlet			2.120-2.925		3,4	3,6	3,8		125-195			

*) Skønnet værdi opgjort som omkostning ved nyanskaffelse, ekskl. køb af jord

**) Skønnet investeringsomkostning ved at hæve fra nuværende stade til niveau 4.

De skønnede omkostninger indeholder således mere end vedligeholdelsesefterslæb mv.

OM ANALYSEN – STATE OF THE NATION

Analysens primære fokus er en vurdering af den nuværende tekniske tilstand af en række infrastrukturanlæg. Særligt fokus er udvikling siden rapporten i 2012.

Analysen er en ekspertvurdering baseret på eksisterende viden, interview med nøgleaktører og litteraturstudier og omfatter ikke indhentning af nye data.

Analysens tal angiver størrelsesordener og er ikke udtryk for detaljerede opgørelser.